

ELŐSZÓ

A 2001. év nemcsak az új évezred első éve, hanem egy olyan évtizedet lezáró időszak, amelynek során Magyarország történelmi léptékű társadalmi, gazdasági átalakuláson ment keresztül. A hazai gazdaság nem csupán túljutott a '90-es évek elejének megpróbáltatásain, hanem – az évtized vége felé – olyan tartós növekedési pályára állt, amely elvezet a XXI. század tudásvezérelt gazdaságához.

A gazdaság hullámszámai a K+F szférán is nyomot hagytak. A '90-es évek első felében a K+F tevékenység minden tekintetben visszaesett, így jelentős mértékben csökkent a K+F ráfordítások GDP-hez viszonyított aránya, a kutatók, fejlesztők létszáma és – elsősorban – a vállalati kutatási, fejlesztési aktivitás. Mindezen nehézségek közepette a nemzetközi K+F együttműködésben rejlő lehetőségek kulcsfontosságúvá váltak. Az igencsak meggyengült, ugyanakkor alapvetően átalakult üzleti K+F szféra gyors fejlődésnek indult az évtized második felében, megfelelően eközben a piacgazdaság és a nemzetközi verseny követelményeinek. Ebben az időszakban jó néhány multinacionális cég hozott létre kutató, fejlesztő egységet az országban. Ma már bátran állíthatjuk, hogy Magyarország nemcsak meg tudta állítani a kedvezőtlen folyamatokat, hanem képes volt műszaki és tudományos erőforrásainak mozgósítására, ami a tudásbázisú gazdaságok egyik legfontosabb alapfeltétele.

A 2000. év K+F tevékenységét jellemző statisztikai adatok és trendek fényében számos okunk lehet az optimizmusra. A K+F ráfordítások GDP-hez viszonyított aránya számottevően emelkedett, amely tény azért is figyelemre méltó, mert ezzel párhuzamosan a bruttó hazai termék mértéke is jelentősen növekedett. Mind a kormányzat által a 2000. és 2001. években nyújtott – korábban példa nélkül álló – közvetlen K+F támogatások, mind a kutatási, fejlesztési tevékenységet ösztönző, a társadalmi adó alapját érintő – újonnan bevezetett – kedvezmény várhatóan további, komoly előrehaladást eredményeznek e területen. A vállalati kutatás-fejlesztés dinamikus fejlődésen megy keresztül, s közben a hazai szabadalmi bejelentések száma is újra emelkedik. Tanúi lehetünk emellett a kutatás-fejlesztés – eddigiekben nem látott mértékű – támogatásának az akadémiai intézetek hagyományosan erős hálózatában és a felsőoktatásban. Bár a statisztikai adatok tükrében Magyarország még számos tekintetben elmarad a fejlett államoktól, a hazai K+F tevékenység olyan erőteljes növekedési pályára állt, amely alapján joggal remélhetjük, hogy e különbség a jövőben folyamatosan csökken.

Budapest, 2002. január

Dr. Pálincás József
oktatási miniszter

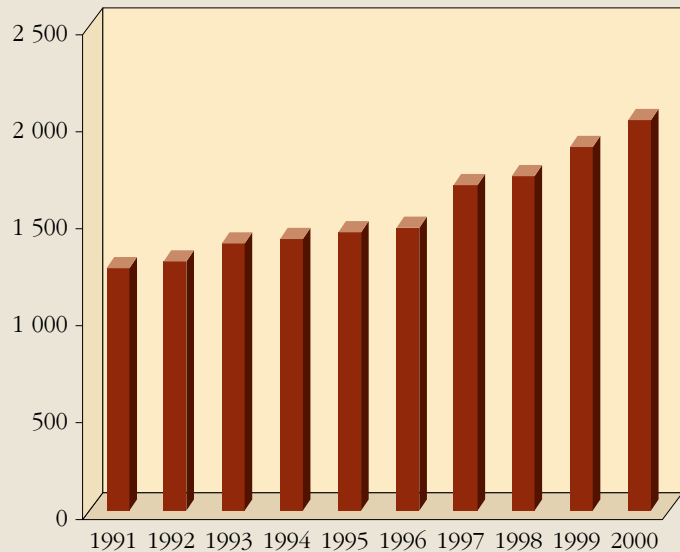
A KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS FŐBB ADATAI

Év	A kutató-fejlesztő helyek száma	A kutatásban, fejlesztésben foglalkoztatottak átszámított létszáma (fő)*	A kutatók, fejlesztők létszáma az aktív keresők %-ában	A kutatás, kísérleti fejlesztés ráfordításai összesen (Mrd Ft)**	K+F ráfordítások a bruttó hazai termék (GDP) %-ában
1991	1 257	29 397	0,63	27,1	1,09
1992	1 287	24 192	0,57	31,6	1,08
1993	1 380	22 609	0,58	35,3	1,00
1994	1 401	22 008	0,59	40,3	0,93
1995	1 442	19 585	0,54	42,3	0,75
1996	1 461	19 776	0,55	46,0	0,67
1997	1 679	20 758	0,57	63,6	0,74
1998	1 725	20 315	0,56	71,2	0,70
1999	1 887	21 329	0,56	78,2	0,68
2000	2 020	23 534	0,61	105,4	0,82

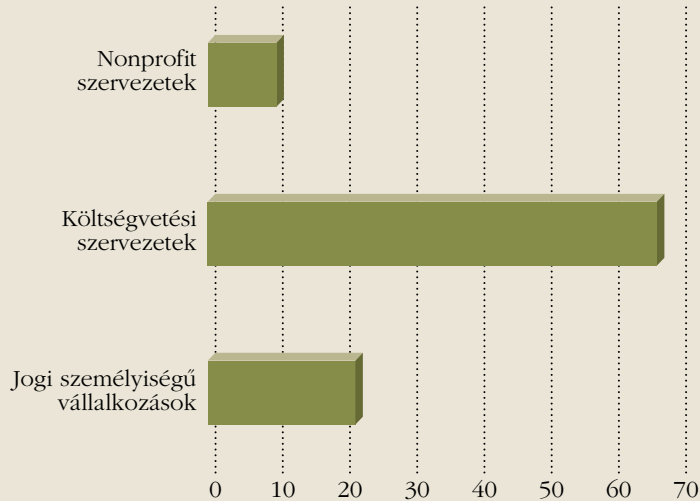
*Teljes munkaidejű dolgozókra átszámított létszám. **A tudományos fokozatok tiszteletdíjával, illetménykiegészítésével, ösztöndíjakkal együtt; a kapcsolódó tevékenységek költségei nélkül, és 1999–2000-ben amortizáció nélkül.

Forrás: KSH

A KUTATÓ-FEJLESZTŐ HELYEK SZÁMA

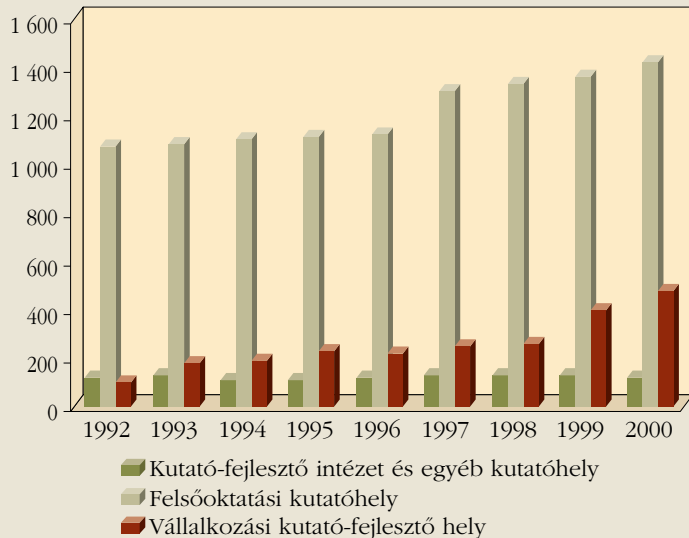

A KUTATÓ-FEJLESZTŐ HELYEK MEGOSZLÁSA GAZDÁLKODÁSI FORMA SZERINT, 2000 (%)

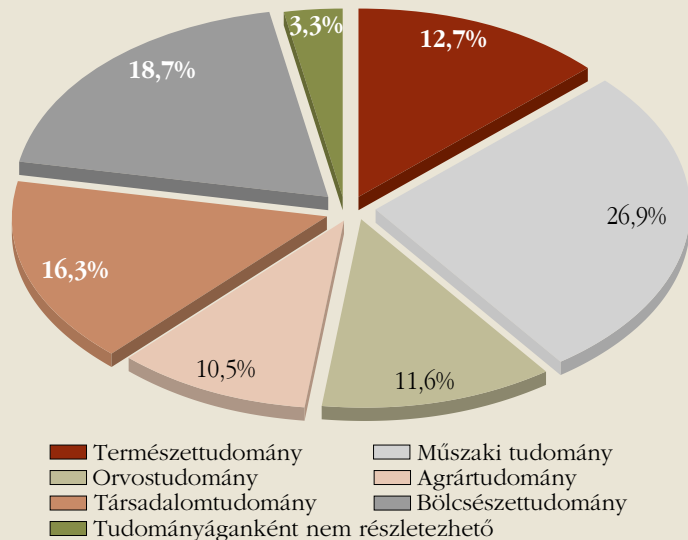
A KUTATÓ-FEJLESZTŐ HELYEK SZÁMA

Év	Kutató-fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely	Felsőoktatási kutatóhely	Vállalkozási kutató-fejlesztő hely	Összesen
1992	118	1 071	98	1 287
1993	124	1 078	178	1 380
1994	112	1 106	183	1 401
1995	107	1 109	226	1 442
1996	121	1 120	220	1 461
1997	131	1 302	246	1 679
1998	132	1 335	258	1 725
1999	130	1 363	394	1 887
2000	121	1 421	478	2 020

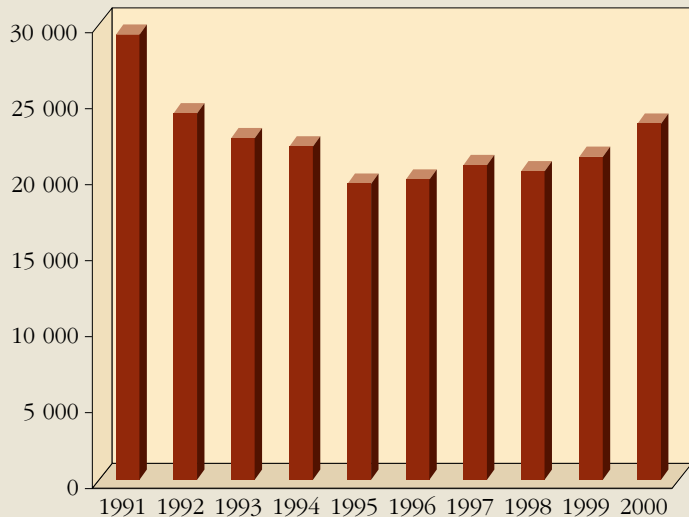

A KUTATÓ-FEJLESZTŐ HELYEK MEGOSZLÁSA TUDOMÁNYÁGI BESOROLÁS SZERINT, 2000

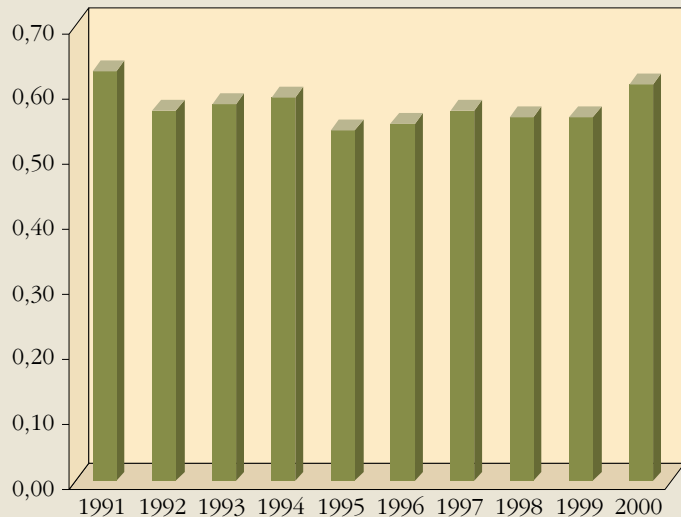
Tudományág	A kutató-fejlesztő helyek		
	száma	átszámított létszáma	K+F ráfordításai
	százalékban		
Természettudomány	12,7	16,7	15,4
Műszaki tudomány	26,9	30,5	50,0
Orvostudomány	11,6	13,6	8,0
Agrártudomány	10,5	11,1	9,7
Társadalomtudomány	16,3	8,6	6,8
Bölcészettudomány	18,7	14,5	7,6
Tudományáganként nem részletezhető	3,3	5,0	2,5
Összesen	100,0	100,0	100,0

**A KUTATÁSBAN, FEJLESZTÉSBEN
FOGLALKOZTATOTTAK ÁTSZÁMÍTOTT LÉTSZÁMA (FŐ)**

**A KUTATÓK, FEJLESZTŐK LÉTSZÁMA
AZ AKTÍV KERESŐK %-ÁBAN**

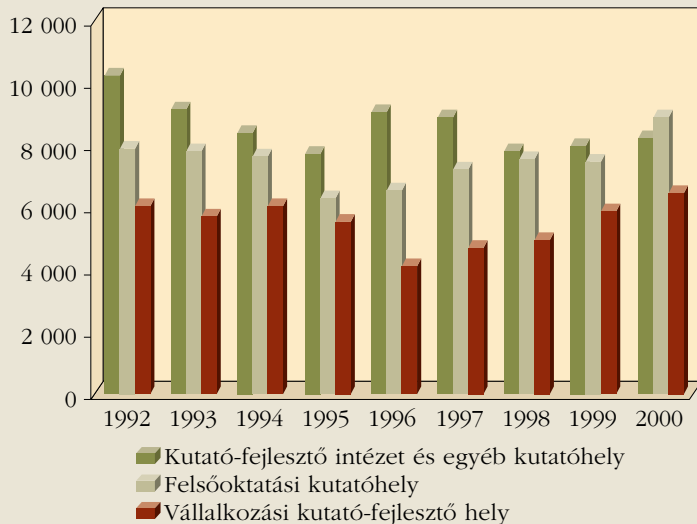

A KUTATÁSBAN, FEJLESZTÉSBEN FOGLALKOZTATOTTAK ÁTSZÁMÍTOTT LÉTSZÁMA (FŐ)*

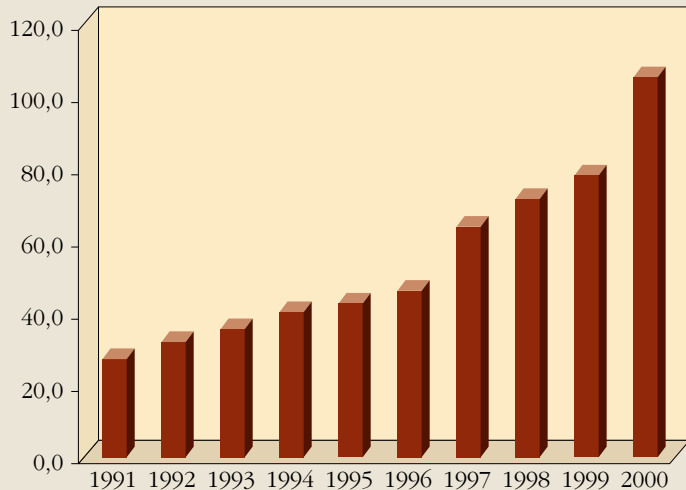
Év	Kutató-fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely	Felsőoktatási kutatóhely	Vállalkozási kutató-fejlesztő hely	Összesen
1992	10 235	7 917	6 040	24 192
1993	9 164	7 776	5 669	22 609
1994	8 343	7 611	6 054	22 008
1995	7 739	6 310	5 536	19 585
1996	9 080	6 558	4 138	19 776
1997	8 866	7 210	4 682	20 758
1998	7 815	7 561	4 939	20 315
1999	7 978	7 452	5 899	21 329
2000	8 204	8 859	6 471	23 534

*Teljes munkaidejű dolgozókra átszámított létszám.

Forrás: KSH

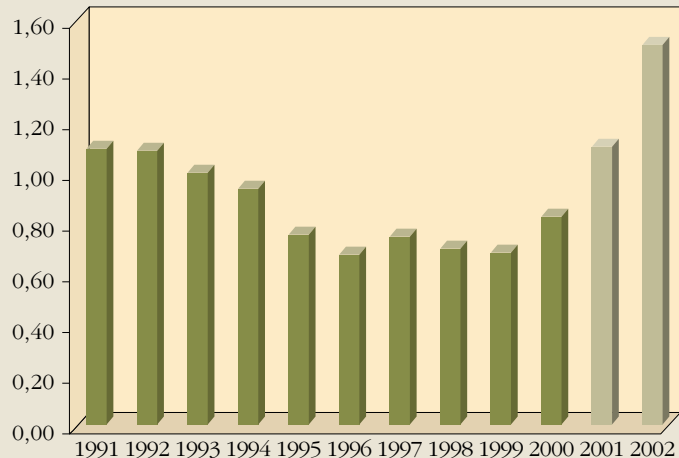

A KUTATÁS, KÍSÉRLETI FEJLESZTÉS RÁFORDÍTÁSAI (MRD FT)

Forrás: KSH

K+F RÁFORDÍTÁSOK A BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (GDP) %-ÁBAN

A 2001. és 2002. évekre vonatkozó adatok becslések.

Forrás: KSH (1991–2000)

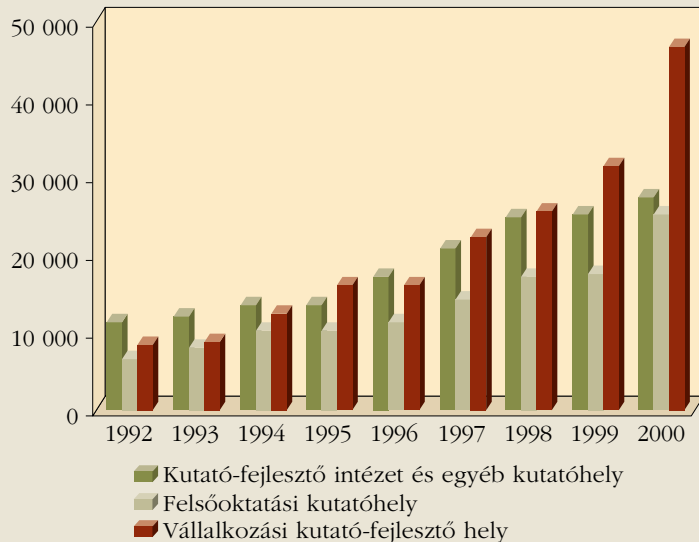

A KUTATÁS, KÍSÉRLETI FEJLESZTÉS RÁFORDÍTÁSAI (M FT)*

Év	Kutató-fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely	Felsőoktatási kutatóhely	Vállalkozási kutató-fejlesztő hely	Összesen
1992	11 431,5	6 682,2	8 342,7	26 456,4
1993	11 966,8	7 842,8	8 795,5	28 605,1
1994	13 514,3	10 271,1	12 205,8	35 991,2
1995	13 413,1	10 200,5	16 128,9	39 742,5
1996	17 297,0	11 127,2	15 949,4	44 373,6
1997	20 702,1	14 198,8	22 283,5	57 184,4
1998	24 682,2	17 283,2	25 655,2	67 620,6
1999	25 247,1	17 472,0	31 458,2	74 177,3
2000	27 494,1	25 310,4	46 703,5	99 508,0

*A tudományos fokozatok tiszteletdíja, illetménykiegészítése, az ösztöndíjak, valamint a kapcsolódó tevékenységek költségei nélkül, és 1999–2000-ben amortizáció nélkül.

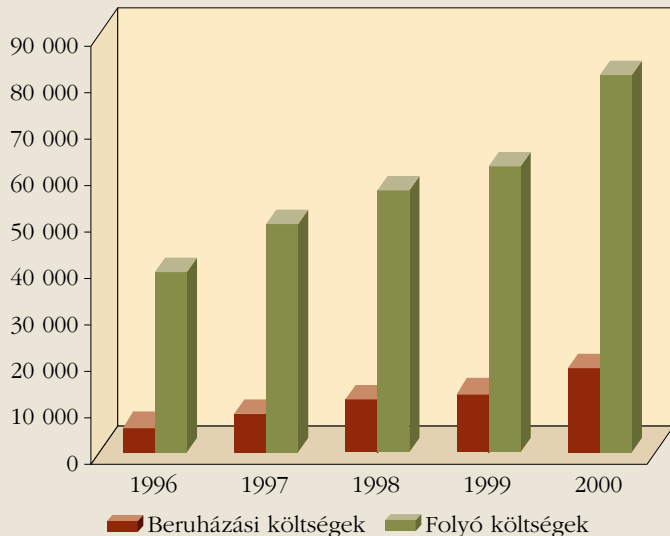
Forrás: KSH

A KUTATÁS, KÍSÉRLETI FEJLESZTÉS RÁFORDÍTÁSAI (M FT)*

	1996	1997	1998	1999	2000
Összesen	44 373,6	57 184,4	67 620,7	74 177,3	99 508,0
ebből:					
Folyó költségek	39 041,2	49 043,6	56 240,3	61 466,5	81 355,9
Beruházási költségek	5 332,4	8 140,8	11 380,4	12 710,8	18 152,1

*A tudományos fokozatok tiszteletdíja, illetménykiegészítése, az ösztöndíjak, valamint a kapcsolódó tevékenységek költségei nélkül, és 1999–2000-ben amortizáció nélkül.

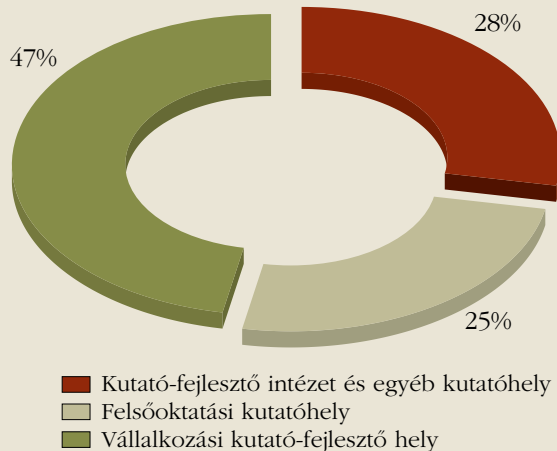

A KUTATÁS, FEJLESZTÉS RÁFORDÍTÁSAI SZERVEZETI TÍPUSOK SZERINT, 2000*

A felhasználás módja	Kutató-fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely	Felsőoktatási kutatóhely	Vállalkozási kutató-fejlesztő hely	Összesen
	millió Ft			
Folyó költségek	24 472,2	23 123,6	33 760,1	81 355,9
Beruházási költségek	3 021,9	2 186,8	12 943,4	18 152,1
Ráfordítások együtt	27 494,1	25 310,4	46 703,5	99 508,0
	az 1999. év %-ában			
Folyó költségek	110,5	145,7	143,9	132,3
Beruházási költségek	97,3	136,4	161,8	142,8
Ráfordítások együtt	108,9	144,9	148,5	134,1

*A tudományos fokozatok tiszteletdíja, illetménykiegészítése, az ösztöndíjak, valamint a kapcsolódó tevékenységek költségei és amortizáció nélkül.

Forrás: KSH

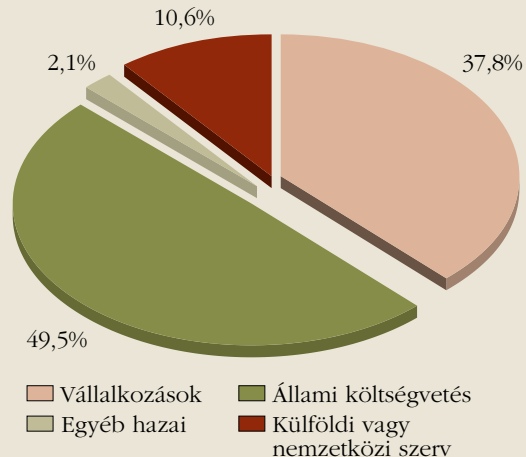

A KUTATÁSI, KÍSÉRLETI FEJLESZTÉSI RÁFORDÍTÁSOK PÉNZÜGYI FORRÁSAINAK MEGOSZLÁSA*

Pénzügyi forrás	Érték	Megoszlás	Érték	Megoszlás	2000. év 1999. év %-ában
	(M Ft)	(%)	(M Ft)	(%)	
	1999		2000		
Vállalkozások	30 070	38,5	39 790	37,8	132,3
Állami költségvetés	41 624	53,2	52 207	49,5	125,4
ebből:					
KMÚFA	5 163	6,6	6 113	5,8	118,4
OTKA	2 555	3,3	2 671	2,5	104,5
Egyéb hazai	2 131	2,7	2 189	2,1	102,7
Külföldi vagy nemzetközi szerv	4 363	5,6	11 202	10,6	256,8
Összesen	78 188	100,0	105 388	100,0	134,8

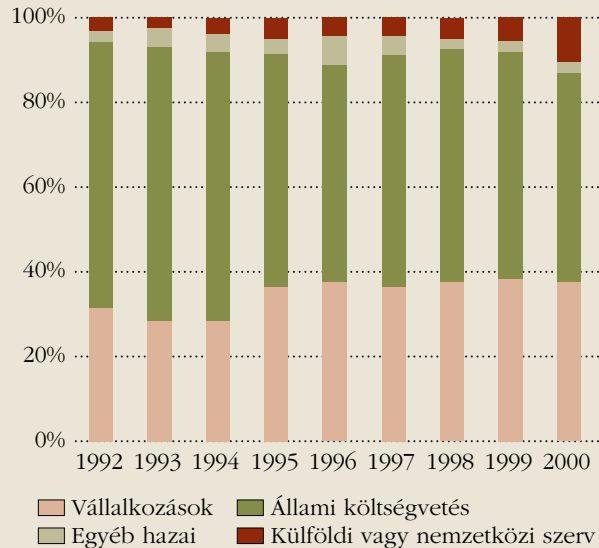
*A tudományos fokozatok tiszteletdíjával, illetménykiegészítésével, ösztöndíjakkal együtt; a kapcsolódó tevékenységek költségei és amortizáció nélkül.

Forrás: KSH

A K+F RÁFORDÍTÁSOK MEGOSZLÁSA FORRÁSOK SZERINT (%)

Pénzügyi forrás	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vállalkozások	31,3	28,6	28,7	36,2	37,4	36,4	37,7	38,5	37,8
Állami költségvetés	62,9	64,9	63,0	55,1	51,2	54,8	54,7	53,2	49,5
Egyéb hazai	2,9	4,0	4,7	4,0	6,9	4,6	2,8	2,7	2,1
Külföldi vagy nemzetközi szerv	2,9	2,5	3,6	4,7	4,5	4,2	4,8	5,6	10,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

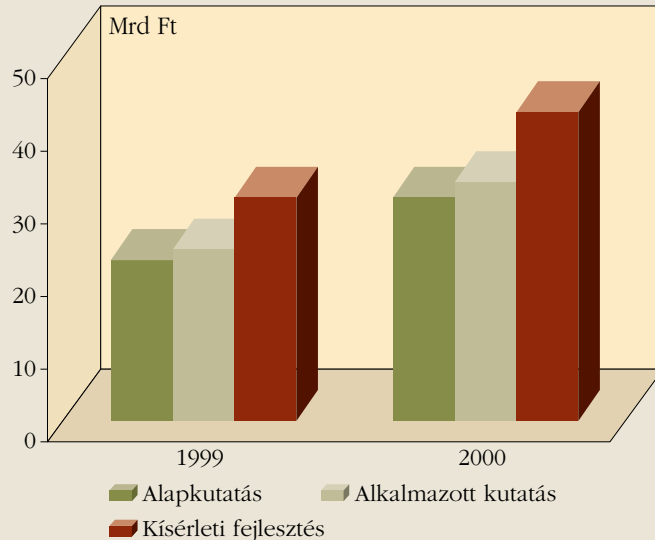

A K+F RÁFORDÍTÁSOK TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK SZERINT*

	Az összes K+F ráfordítás			
	értéke	megoszlása	értéke	megoszlása
	(Mrd Ft)	(%)	(Mrd Ft)	(%)
	1999		2000	
Tudományos kutatás	47,5	60,8	63,0	59,7
ebből:				
Alap kutatás	22,2	28,3	30,4	28,8
Alkalmazott kutatás	23,3	29,8	32,6	30,9
Kísérleti fejlesztés	30,7	39,2	42,4	40,3
Összesen	78,2	100,0	105,4	100,0

* Számított adatok.

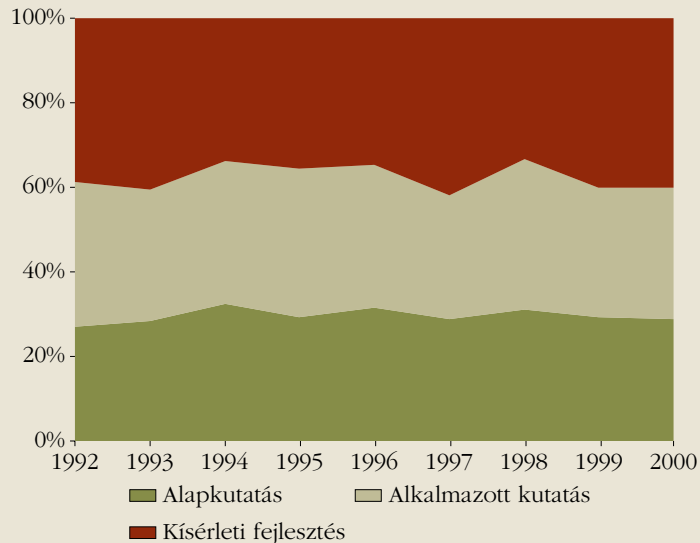
Forrás: KSH

A K+F RÁFORDÍTÁSOK MEGOSZLÁSA TEVÉKENYSÉG-TÍPUSOK SZERINT*

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	<i>(Mrd Ft)</i>								
Alap kutatás	8,6	10,0	13,0	12,4	14,6	18,3	22,1	22,2	30,4
Alkalmazott kutatás	10,7	11,0	13,6	14,8	15,4	18,8	25,5	23,3	32,6
Kísérleti fejlesztés	12,3	14,3	13,7	15,1	16,0	26,5	23,6	30,7	42,4

*Számított adatok.

A KUTATÁS, FEJLESZTÉS TERÜLETI ADATAI, 2000

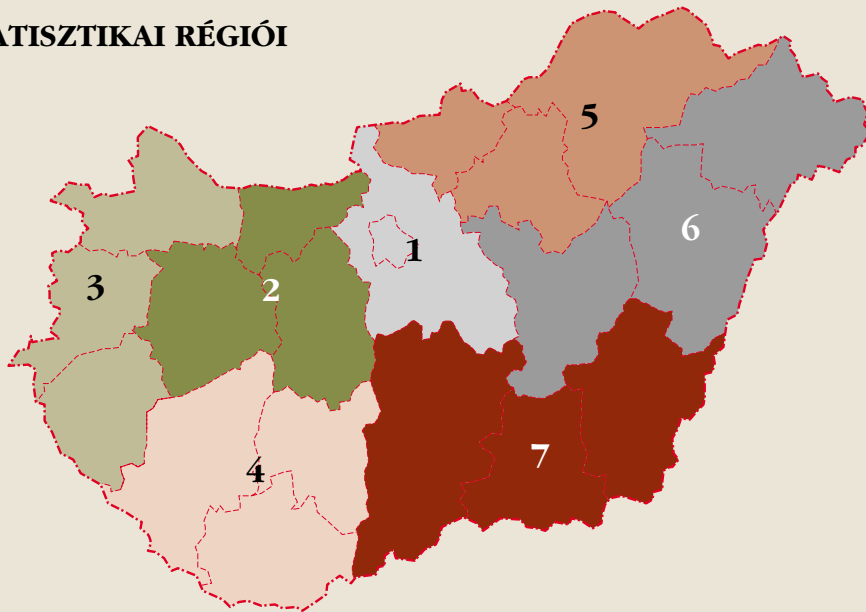
Terület	A kutató- fejlesztő helyek száma	A kutatásban, fejlesztésben foglalkoztatottak átszámított létszáma (fő)*	A kutatás, kísérleti fejlesztés ráfordításai (M Ft)**		
			összesen	folyó költségek	ebből: beruházási költségek
Közép-Magyarország	998	15 131	73 254	58 580	14 674
Közép-Dunántúl	161	1 463	5 259	4 744	516
Nyugat-Dunántúl	146	948	2 949	2 687	262
Dél-Dunántúl	130	1 067	3 918	3 567	351
Észak-Magyarország	110	764	2 504	2 047	457
Észak-Alföld	248	1 991	8 144	7 281	863
Dél-Alföld	227	2 170	8 201	7 172	1 029
Magyarország összesen	2 020	23 534	104 229	86 077	18 152

*Teljes munkaidejű dolgozókra átszámított létszám. **A kapcsolódó tevékenységek költségeivel együtt.

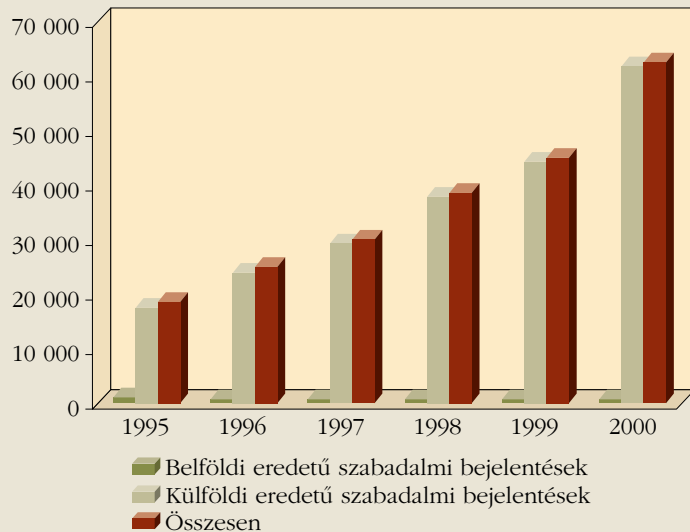
MAGYARORSZÁG STATISZTIKAI RÉGIÓI

- 1. Közép-Magyarország
- 2. Közép-Dunántúl
- 3. Nyugat-Dunántúl
- 4. Dél-Dunántúl
- 5. Észak-Magyarország
- 6. Észak-Alföld
- 7. Dél-Alföld

A SZABADALMI BEJELENTÉSEK MEGOSZLÁSA EREDET SZERINT

Év	Belföldi eredetű szabadalmi bejelentések	Külföldi eredetű szabadalmi bejelentések	Összesen
1995	1 059	17 718	18 777
1996	796	24 142	24 938
1997	737	29 332	30 069
1998	694	37 934	38 628
1999	727	44 186	44 913
2000	810	61 752	62 562

Forrás: Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH)

A BELFÖLDI EREDETŰ SZABADALMI BEJELENTÉSEK MEGOSZLÁSA JELLEG SZERINT

Év	Belföldi intézményi szabadalmi bejelentések	Belföldi feltalálói szabadalmi bejelentések	Összesen
1995	312	747	1 059
1996	204	592	796
1997	237	500	737
1998	208	486	694
1999	176	551	727
2000	179	631	810

